

سالی رابردوودا زیاتر له 569 ریزهی ته‌لاق و جیابوونه‌وه هه‌بووه له سلیمانی به‌هۆی دلپێسی له‌نیوان خیزانه‌کاندا .. ژنیك "به‌هۆی ئەوهی زیاتر له په‌یوه‌ندیه‌کی هه‌بوو له گه‌ڵ کچانی تردا بو‌نه من نه‌متوانی دریزه به ژبانی ژن ومیچراده‌تی بدهم له‌گه‌ڵ پیاوه‌که‌مدا" ... ریزین ئیبراهیم

rezhen@maktoob.com

دلپێسی نه‌خۆشیه‌کی کۆمه‌لایه‌تیه که له نیو تاکه‌کانی کۆمه‌لگادا به‌دی ده‌کریت، خراپترینیان دلپێسی نیوان ژن و پیاو وات تی‌کچوونی شیرازه‌ی نیوان خیزانه‌کان به‌مه‌ش ده‌بیت کیشیه‌یه‌کی سه‌ره‌کی له ژبانه‌دا زۆرجار هۆکاره‌که‌ی ده‌گه‌ریته‌وه بۆ لی‌ک تی‌نه‌گه‌یشتنی نیوان که‌سه‌کان، تی‌نه‌گه‌یشتن به‌و مانایه‌یکه‌رۆشنبیرییه‌کی ئەوتۆیان نیه، له‌گه‌ڵ که‌سی به‌رامبه‌ر ئەمه‌ش هه‌ندیک جار له خیزاندا رووده‌دات بۆ نمونه له نیوان ژن ومیر، به‌هه‌مان شیوه‌ش جۆره‌ها ته‌نه‌قوسات هه‌یه له نیواندا بۆ نمونه رۆشنبیری سی‌کسی نیه له‌نیوان خیزاندا، زانیاریه‌کی ئەو تۆی نیه له سه‌ر

جسته‌ی خۆی، زۆربه‌ی تو‌یزینه‌وه‌کان ئەوه ده‌رده‌خه‌ن هه‌ندیک جار له رووی سی‌کسیه‌وه ئەو حاله‌ته‌دلپێسیه رو ده‌کات هه‌ندیک جاریش به‌هۆی ئەوه‌ی که کاری سی‌کسی ئەنجام ده‌دات ئەیش به‌هۆی نه‌زانیان یاخود تی‌نه‌گه‌یشتنیان له‌یه‌کتري ئەمه‌ش له‌نیوان ژن و می‌رددا رووده‌دات، له‌کۆمه‌لگای خۆماندا ئەو حاله‌ت ئەتوانم بلی‌م ئەونه‌خۆشیه زیاتر ته‌شه‌نه‌ی کردووه به‌پێی ئەو ئامارانه‌ی که ده‌ریان خستوه سالانه ریزه‌یه‌ی ته‌لاق له زۆر بووندا یه، به‌مه‌ش ئەو ئامارانه ده‌ریان خستوه‌که که له‌ماوه‌ی سالی رابردوودا چه‌ندین حاله‌تی لی‌ک جیا بوونه‌وه و ته‌لاق دان زۆر بووه‌و که له سالی 2006دا زیاتر له 569 ریزه‌ی ته‌لاقو جیابوونه‌وه هه‌یه له نیو کۆمه‌لگادا، ئەمه‌ش ریزه‌یه‌کی ئەوتۆ نیه له سه‌ر ئاستی پارێزگای سلیمانی به‌لکو رۆژانه به‌ده‌یان که‌سی دیکه به‌ده‌یان شیوازی دیکه، که له ریزگای نایاسایه‌وه واته له ریزگای مه‌لاوه ده‌چنه ناو ژبانی هاسه‌ریتییه‌وه و هه‌رئه‌وانه‌ش هه‌ندیک جار ده‌بنه هۆی ته‌لاق لی‌که‌وتنه‌وه، هه‌روه‌ها زۆر ی‌ک له تو‌یزینه‌وه‌کان ئەوه‌یان سه‌لماندووه که ریزه‌یه‌کی مام ناوه‌ند هه‌یه له پیاودا، به‌لام به‌ده‌ره‌جی یه‌کیش ئافره‌ت ئەو دلپێسیه‌ی هه‌یه، سایه که ته‌مه‌نی 30سال بو سه‌باره‌ت به دلپێسی ووتی "من له‌به‌ره‌ئه‌وه‌ی می‌رده‌که‌م دلی له‌من پیسه و سیکه‌ی به‌من نیه " هه‌میشه سه‌رکۆتم ده‌کات له‌ماله‌وه، هه‌روه‌ها ووتیشی " می‌رده‌که‌م زۆریش نامدوینێ بۆیه هه‌ندیک جار ئەو په‌ناده‌باته به‌ر ژنی تر وو من باش ده‌زانم " وه ئەوه‌ش منی ته‌واو بیزار کردوه "بۆیه من چه‌ز به‌و ناکه‌م وو دلم له‌و ی‌ش پیسه" بۆیه سایه ئەوه‌شی ووت " منیش به ئاره‌زووه خۆم چه‌زه‌کانی خۆم له ده‌ره‌وه‌ی مالی خۆمان به‌تال ده‌که‌مه‌وه، مینا ئەوه‌ژنه‌بوو که ته‌مه‌نی 25 سال بوو ئەگه‌ر چی ژنیکی گه‌نج بوو به‌لام وه‌کو خۆی باسی کرد که به‌زۆر دراوه به‌می‌رده‌که‌ی و ئیستا می‌چرده‌که‌ی دلی لی‌ پیسه ته‌نانه‌ت مرقابه‌ی ته‌له‌فۆنه‌کانیشی ده‌کات و زۆرلی‌ ده‌دات، مینا ووتی من ئیستا هه‌ست ناکه‌م که‌می‌ردم هه‌یه، ئەو دلپێسی می‌رده‌ی بۆ ئەوه هه‌رانده‌وه که ده‌لیت نابیت بچیته ده‌ره‌وه، نابیت بچیت بۆ بازار. . . هتد، " به‌هۆی ئەوه‌ی که زیاتر له په‌یوه‌ندیه‌کی هه‌بوو له‌گه‌ڵ کچانی تردا بۆیه نه‌متوانی دریزه بدهم به‌و په‌یوه‌ندی خۆشه‌ویسته‌یه " ئەمه ووتی کانی بوو ئەو کچه 22 ساله بوو که هه‌موو ژبانی پرپوو له ناهامه‌تی کانی ده‌لیت " ئەوه‌نده‌م خۆشه‌ویسته‌که‌م خۆش ده‌ویست هه‌مووکات چاودیریم ده‌کرد " له‌گه‌ڵ ئەوه‌شدا زۆر جار له قسه‌ی هاوریکانی خۆمه‌وه شتم

ده‌بیستوه‌ بزانم چیه‌و چی ن یه‌ زۆرجار پێیان ده‌ووتم که له‌گه‌ڵ کورێکی تردایه‌ "هه‌ربۆیه‌ کانی له‌به‌ر ئه‌وه‌ی که دلی له‌ خۆشه‌ویسته‌که‌ی پێسه‌ ناچار داوا‌ی ئه‌وه‌ی لێده‌کات که چیت‌ر په‌یوه‌ندی نه‌مێنیت له‌گه‌ڵ ئه‌وه‌خۆشه‌یوستیه‌یدا، له‌گه‌ڵ ئه‌مانه‌شدا هه‌ندیک جار نه‌بوونی نیشته‌ جی بوون یاخود هۆکاری ئابوری له‌ سه‌ر خێزانه‌که‌ کاروان یه‌کیکه‌ له‌و گه‌نجانیه‌ی که ته‌مه‌نی 26 ساڵه‌ ئه‌ویش گرفتاری ده‌ستی ئه‌و کاره‌ساته‌یه‌و کاروان ده‌لیت "من به‌هۆی ئه‌وه‌ی لایه‌نی ئابوریم زۆر خراپه‌"، کچی ئه‌م سه‌رده‌مه‌ش به‌زۆرشت باوه‌ری نیه‌ ده‌بیته‌ خانویه‌کی باشی هه‌بیته‌ دواتر جلو به‌رگیکی باش و جوان و گرانه‌، بۆ بکریته‌ منیش نیمه‌، کاروان وه‌کو خۆی باسی کرد که ئه‌و دراوسێیه‌کیان هه‌بووه‌ زۆر ده‌وله‌مه‌ند بووه‌ بۆیه‌ ژنه‌که‌شی هه‌زی به‌ ده‌وله‌مه‌ندی کردووه‌ بۆیه‌ هه‌ست به‌ په‌یوه‌ندی نیوان ژنه‌که‌یو پیاوه‌که‌ی دراوسێیان ده‌کات، بۆیه‌ له‌و روانگه‌یه‌وه‌ دلپسی رووده‌دات له‌ نیوانیاندا به‌مه‌ش کێشه‌یه‌کی زۆری لێده‌که‌وتیه‌وه‌، ناچار ده‌بیته‌هۆی جیا بوونه‌وه‌ له‌نی، چان خێچزانه‌که‌دا، هاوکات له‌گه‌ڵ ئه‌وه‌شدا هێمن ته‌مه‌نی 21 ساڵه‌ که کورێکی ئه‌گه‌ر چی خۆیندی ته‌واو نه‌کردووه‌ به‌لام له‌ خێزانیکی رۆشنبیر و ره‌وشتیان به‌رزه‌ بووه‌، هێمن له‌گه‌ڵ ئه‌وه‌ی که په‌یوه‌ندییه‌کی باشی هه‌بوو له‌گه‌ڵ چیا‌ی خۆشه‌ویسته‌ی دا زۆر توندو تۆل بوو، به‌لام به‌هۆی ئه‌وه‌ی جارجاره‌ که توره‌ ده‌بوون هاورییه‌کی هێمن ده‌که‌وته‌ نیوانیانده‌وه‌ و ئه‌ویش زۆر جار ئاشتی ده‌کردنه‌وه‌ بۆیه‌ هێمن هه‌ستی به‌شتیک کردبوو له‌و نیوه‌نده‌دا هه‌روه‌کو هێمن ووتی من هه‌ستم کرد که په‌یوه‌ندی زۆر باشی دروست کردوه‌ له‌گه‌ڵ ئه‌و هاوری که‌م، منیش سه‌ره‌تا هه‌ستم پێنه‌که‌ر به‌لکو دوا‌جار هه‌ستم پێکرد که په‌یوه‌ندی هه‌یه‌ له‌گه‌ڵ چیا‌دا به‌مه‌ش هاوکار توانی چیا به‌لای خۆیدا کێش بکات و داتر وایلیهات که بجیته‌ داوا‌ی چیا، ئه‌وکاته‌ی که ده‌چوووه‌ داوا‌ی ئه‌ویش زۆر دلی پێس کرد بوو له‌ چیا چونکه‌ وای ده‌زانی وه‌کو هێمن خیانه‌تی لێده‌کات و به‌رده‌وام چاودێری ده‌کرد ئه‌وکاته‌ی که هیناشی نه‌یده‌هیشته‌ بجیت بازارو شوینه‌گه‌شتیه‌کان ن ئه‌وه‌ی که له‌دوا‌جاردا هێمنی ته‌مه‌ن 21 ساڵ پێی ووتین "ئو زه‌واجه‌ی ئه‌وانیش ئه‌وه‌نده‌ی نه‌خایان به‌لکو لیک جیا بوونه‌وه‌ به‌هۆی ئه‌وه‌ی که چیا زۆر چوو بوو ژیر کاریگه‌ری هاوکاره‌وه‌" به‌مه‌ش هاوکار ده‌یزانی رابردووی چیا چۆنه‌، بۆیه‌ دوا‌جار "هاوکار چیا‌ی ته‌ل‌اقدا به‌هۆی ئه‌وه‌ی که دلی لێی پێس بوو" ئه‌وین یه‌کیکه‌ بوو له‌وانه‌ی که کچی ته‌مه‌ن 22 ساڵ ئه‌ویش ئه‌وه‌ی دووپات کرده‌وه‌ که هه‌ندیک جار پیاو زۆر دلپسه‌، وو ووتیشی "هه‌ندیک جار ئیمه‌ی کچان یان ژنان به‌وه‌ دل پێس ده‌که‌ین چونکه‌ له‌ ئیستادا زۆر متمانه‌مان به‌ می‌رد نیه‌ چوونکه‌ ئه‌ملاولایان زۆره‌ "لاراش ئه‌و کچه‌ بوو که کچی زۆر جوان وو ئه‌گه‌ر چی رۆشنبیریش بوو به‌هه‌مان شیوه‌ ئه‌وه‌ی که خۆشی وویسته‌وه‌ هه‌ر له‌و شوینه‌ بووه‌ که خۆی له‌و‌په‌یوه‌وه‌، بۆیه‌ ده‌لیت من کوریکم خۆش ده‌ویست ئه‌وه‌یسه‌ منی خۆش ده‌ویست، ئه‌ویسه‌ هاته‌ داوام و توانیمان ژیا‌نی هاوسه‌ر پێک به‌هینین به‌لام، له‌ داوا‌ی به‌لامه‌که‌وه‌ زۆر بیزاری خۆی نیشانداد لاره‌ پێی وابوو ئه‌و کوره‌ی که خۆشی وویسته‌وه‌ ئه‌وه‌نده‌ خۆش وویسته‌وه‌ دلی لێپیس کردووه‌، لارا وه‌کو ئاماژه‌ی به‌وه‌ کرد که ئه‌و له‌سه‌ر داوا‌ی ئه‌و له‌ ئیشه‌که‌ی وازیه‌یناوه‌ له‌به‌ر ئه‌و به‌لام دواتر به‌وه‌وه‌ نه‌وستاوه‌ به‌لکو دلی زۆر لێپیس کردبوو لارا ده‌لیت "هه‌مووکات ئه‌وکاتانه‌ی ته‌له‌فۆنی بۆ بکردمایه‌ ته‌له‌فۆنه‌که‌م مه‌شغول بکردایه‌ یه‌کسه‌ر دلی لێپیس ده‌کردم " ده‌یووت ئه‌وه‌ له‌گه‌ڵ کیدا قسه‌ت کردوو "منیش ووتم بائه‌وه‌نده‌ نه‌خایه‌نیته‌ به‌لکو پێش ئه‌وه‌ی بم گو‌ب‌زیته‌وه‌ داوا‌ی ته‌ل‌اقم لیکرد" دواتر قیان ئازاد شه‌وقی وه‌کو تو‌یژه‌ره‌وه‌یه‌کی کۆمه‌لایه‌تی له‌باره‌ی دلپسی و ئه‌و حاله‌ته‌ده‌رونیه‌ی که له‌ کۆمه‌لگادا دووچاری ئه‌وه‌ هاتوون و ناتوانیته‌ هه‌ندیک جار به‌سه‌ر ئه‌و کۆسپو ته‌گه‌راندا زالبین، قیان له‌سه‌ره‌تادا ئاماژه‌ی بۆ سی روو کر ئه‌ویش له‌ رووی کۆمه‌لایه‌تی و ده‌رونی و ته‌ندروستییه‌وه‌ یه‌، به‌بۆچوونی قیان وه‌کو تو‌یژه‌ره‌وه‌یه‌کی کۆمه‌لایه‌تی ده‌لیت زیاتر پیاو تیا‌یدا یه‌ ئه‌و دلپسیه‌، له‌رووی کۆمه‌لایه‌تییه‌وه‌ شیرازه‌ی خێزان تیک ده‌دات، ئه‌و هه‌ندیک هۆکاری گه‌رانده‌وه‌ بۆ ئه‌وه‌ی که درۆ کردن وو قسه‌ و نه‌بوونی متمانه‌

رۆژانهیی ئەکتێری رۆژانهی كۆنێ مەریه نۆی كوردستان

www.kurdistan.net

7-3-2007 20:58 به کاتی ناوهندی ئەوروپا

دهبیت هۆکاریك بۆ ئهوه حالهته، قیام ئهوه روون كردهوه كه ههندیك جار دلپییسی بهتهنها له نیوان ژن و پیاویدا نیه بهلكو له نیوان خودی خیزانهكان وهكو خوشكو برا و دایك و كور. . هتد، ههروهها له رووی دهروونییهوه ووتی زۆر جار دهبیت ه نهخۆشی و حالهتیکی نایاسای، له رووی تهندرووستیهوه وتی دهبیته هۆی خهموکی و بهوه هۆیهشهوه وای لیدهكات كه نهخۆش بیت وشه رنیشهیتوش بکات، ههروهها له كۆتایشدا ئهوه دووپات كردهوه كه چارهسههرهكهی تهنها ئهوهیه كه دهبیت گفتوگۆو دیالگههه بیت و و بتوانریت تیگههیشتن ههبیت له قسهی بهرامبهرو، گفتوگۆی كراوه له نیوان خیزانهكاندا ههبیت